

μέρα, κι όμως ή κράση του γυμνάζεται στην παρά-  
βαση όσο ή δική μας στην προσοχή, μι δεν έχουμε  
πιά την ήθικη δύναμη μήτε τίποτις άλλο να τολμή-  
σουμε !

Έχει λοιπόν κι αυτό την ψυχολογία του. Τί να  
περιμένης από ένα παληκάρι που φοβάται άξαφνα  
να πιη ένα ποτήρι νερό ; Ό φόβος αυτός που φη-  
τεύτηκε και καλλιεργήθηκε μέσα του, πάντα **φόβος**  
θα είναι. Έτσι θα λογαριάσει και θα κυλοσυλλογι-  
στη κάθε άλλο κίνηση, θα κοντοσταθί, θα δειλιά-  
ση. Έχουμε, θυμω, τέτοιους και νέους και γέροντες  
πολλούς.

Όποτε με την καλή, την άθωα αυτή γύμνιαση  
που δίνουμε στο νου μας για την προφύλαξη της ύ-  
γείας, χαλνούμε και χαλαρώνουμε κάτι πιο πολύτιμο  
και πιο χρειαζόμενο από την υγεία,—το **χαρακτή-  
ρα** μας. Μας κυριεύει ό έγωϊσμός, μας κρυφотρώει  
ό φόβος του θανάτου, θαμπώνει το λογικό μας και  
δεν βλέπουμε πιά μήτε σκέψη μήτε πράξη ανεξάρτη-  
τη από τη σλαβιά της φιλοζωίας.

Μερικοί μας προχωρούμε και κάτι παρέχει. Δια-  
βάζουμε και μερικά γιατροσόφια. Μαθαίνουμε άξα-  
φνα που βρίσκεται το συκώτι, τα νεφρά, τα πλεμό-  
νια, και τί πρωτονοιώθει όποιος πάθη ήπιατίτη, νε-  
φροίτη, πλευρίτη, χηκιά. Άρχίζει τότες να ξεφυτρώ-  
νη και να φουντώνη άλλο έθνικό μας χαρακτηριστι-  
κό, ή **υποψία**, που είναι κι αυτή δειλία, μόνο και  
χερότερη. Σκιαζόμαστε μ' ένα βήχα, μ' ένα κόψιμο,  
μ' ένα τίποτις. Το μελετούμε, το σκαλίζουμε, το τρέ-  
μουμε, όσπου με τη φαντασία μας το κάνουμε θε-  
ριό τρισμαμένο που βάλθηκε να μās φάη. Πηγαί-  
νουμε στο γιατρό, ό γιατρός πάντα θα μās δεχτή  
σοβαρά και θα μās μιλήση πιο σοβαρά, αντίς να  
μās δειρή, ή τουλάχιστο να μās κοροϊδέψη. Τέλος  
ή υποψία εκείνη γίνεται πάθος κι από την καθαυτό  
την άρρώστια πιο αγιάτρευτο.

Άδύνατος, με τέτοιους περισπασμούς, όχι πιά ό  
ήρωϊσμός, μι ό κοινός ό νοός, το κοινό το θάρρος  
που χαρακτηρίζει ανθρώπους και λιούς που πηγαί-  
νουν όμπρός. "Η θα σταματήσει όλότελα ό υποχον-  
τριακός μας, ή αποτραβιέται κώλας αντίς να προ-  
χωρήση. Έχει δεν έχει θα συλλογιστή τη φανταστι-  
κή την άρρώστια. Καί χωρίς να τόνειρεύεται τί έγ-  
κλημα κάνει, στέλνει άρρώστια αληθινή κι αγιά-  
τρευτη μέσα στο έθνος του. Την άκιμωσιά, τη στα-  
σιμότη, την παρακμή.

Έγώ λέω να τα πετάξουμε στον άνεμο τα «Υ-  
γιεινά παραγγέλματα». Έγιεινό παραγγέλμα μας  
νάιναι το φαιί όταν έχουμε άρεση, το παιχνίδι σαν  
είμαστε ακόμα μικροί, κάποτες και μεγάλοι, ό κα-  
θάριος ό άγέρας, κρύος ή ζεστός αδιάφορο, και προ-  
πάντων ή **δουλειά**. Να λείψουνε πιά οι μισεροί αυ-  
τοί που μās μποδίζουν το δρόμο. Ό δρόμος υπάρ-  
χει. "Η δύναμη κ' ή θέληση να τον τρέξουμε δεν  
υπάρχει.

A. E.

## Ο "ΝΟΥΜΑΣ,,

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

Διευθυντής : Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΔΡΟΜΟΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΗ, Άρ. 11. ΑΘΗΝΑ

**Συντρομή χρονιάτικη :** Για την Ελλάδα και για την  
Κρήτη δρ. 10. Για το έξωτερο τρ. χρ. 12 1/2. — Για  
τις έπαρχίες δεχόμαστε και τρίμηνες συντρομές (3 δρ.  
την τριμηνία). — Κανέναν δε γράφεται συντρομητής α  
δεν στέλνει μπροστά τη συντρομή του.

**20 λεπτά το φύλλο, 20.**—Τα περιεμένα φύλλα που-  
λιούνται στο γραφείο μας στη διπλή τιμή.

**Βρίσκεται** στην Αθήνα σ' όλα τα κώσκια. και στις έπαρ-  
χίες στα Πραχτορεία των Έφημερίδων.

## ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

**BENIZELΟΣ ΚΑΙ ΜΙΣΤΡΙΩΤΗΣ — ΓΛΩΣΣΑ ΑΝ-  
ΤΙΛΑ-Ι-ΚΗ—ΟΙ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΑΔΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΡΩ-  
ΜΑΙ-Ι-ΚΟ ΣΚΟΛΕΙΟ — ΑΝΑΓΚΗ ΕΙΔΙΚΡΙ-  
ΝΕΙΑΣ...—ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΥΣ ΜΑΣ.  
—Ο ΝΟΥΜΑΣ ΣΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΤΟΥ.**

**ΑΞΙΖΕΙ** ναθανατιστεί σε τούτη δώ τη στήλη ένα  
έπεισόδιο του κ. Μιστριώτη, που πολλοί το ξέρουν και  
το μολογάνε, μι που ανάγκη να το μάθουν κι άλλοι  
και να τον καμαρώσουνε.

"Ένα πρωί ή δειλινό, δεν ξέρουμε καλά καλά, την  
προπερασμένη βδομάδα, πήρε ό μπάρμπα Μιστριώτης το  
Σάντισο του, τον κ. Φιλαδέλφεια, και πήγανε στο Ύ-  
πουργείο τώ Ναυτικώ ναταμώσουνε τον κ. Πρωθυ-  
πουργό. Ό λόγος, έθνικος πάντα, ή προστασία της χι-  
λιοκατατρεγμένης Καθαρεύουσας. Ό κ. Βενιζέλος τούς  
καλοδέχτηκε κι ό κ. Μιστριώτης άρχινησε να ζητορεύει.  
διαφεντεύοντας την καθαρεύουσα, (που πρέπει, λέει, να  
προστατευτεί με «είδικό έρθρο» στο Σύνταγμα), και  
βρίζοντας τούς δημοτικιστάδες.

"Αφού είπε κ' είπε, όσα ξαναμάσησε ίσαμε τώρα σε  
λόγους και σε έρθρα χίλιες φορές, ό κ. Βενιζέλος ση-  
κώθηκε και του απάντησε με τα όλοστρογγυλά τουτα λό-  
για :

— 'Αξιότιμε και σεβαστέ κ. Μιστριώτη. Παρακο-  
λουθώ από χρόνια όσα λέτε κι όσα γράφετε για την κα-  
θαρεύουσα, μι δεν μπορώ να πειστώ ακόμα πώς κ' οι  
δημοτικιστάδες δε δουλεύουνε για την Έλληνική γλώσ-  
σα παρὰ για την Τούρκικη.

Κι ό κ. Μιστριώτης πήρε τα βρεμένα του και τον  
κ. Φιλαδέλφεια του και τράβηξε στη δουλιά του.

\*

ΝΑ, και δεύτερη έκδοση του ίδιου έπεισώδιου. καλώς  
τη δημοσιεύει ή «Ακρόπολη» της περασμένης Πέμπτης (σελ.  
1. στήλη 7).

«Είς το έπουργείον των Ναυτικών προχθές μετέβη ό  
κ. Μιστριώτης μετά του κ. Φιλαδέλφειας και έτέρου τινός  
του όποιον δεν έγνώσθη ακόμη το όνομα.

Παρουσιάσθησαν ένώπιον του κ. Βενιζέλου και του έ-

σύστησαν να θέσει ειδικόν άρθρον εις τὸ Σύνταγμα ὑπὲρ τῆς καθαρευούσης.

Τότε δὴ τότε !

Ἐκοκκίνισεν ὁ κ. Προϋπουργὸς καὶ ἀστραπὲς πέταξαν τὰ γυαλιά του, καὶ φωνὴ θυμωμένη ἠκούσθη λέγουσα.

— Τί εἶνε αὐτὰ ποῦ μοῦ λέτε κ. καθηγητά ! Καὶ ποῖος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐμποδίσῃ τὴν πρόοδον τῆς γλώσσης ἑνὸς λαοῦ ; Καὶ ἀπὸ πότε τὸ γλωσσικὸν ζήτημα περιλαμβάνεται εἰς τὰ ἄρθρα τοῦ Συντάγματος ;

— Μά ! μά ! Μά ! ἐτραύλισεν ὁ κ. Μιστριώτης.

— Τίποτε δὲν θὰ σὰς δικαιολογήσῃ ἀπέναντί μου, κ. καθηγητά. Οὔτε θὰ δυνηθῇτε νὰ μὲ πείσετε ὅτι σεῖς εὐρίσκεσθε ἐν δικαίῳ καὶ οἱ ἀντίθετοί σας ἐν ἀδίκῳ. Πηγαίνετε εἰς τὸ Πανεπιστήμιον καὶ ἀφῆσατε τὸ γλωσσικὸν ζήτημα νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν δρόμον του καὶ τὴν ἐξελίξιν του ! . . .

Ἀκόμα φεύγει ὁ κ. Μιστριώτης !

Ἀλλιώτικα τᾶκουσε ἡ «Ἀκρόπολις», ἀλλιώτικα ἡμεῖς Δὲ σημαίνει ὁμως. Ἡ οὐσία πάντα μένει ἡ ἴδια.

★

ΣΤΟ φύλλο τῆς ἄλλης Κεριακῆς θὰ τυπώσουμε, μεταφερόμενο σὲ ἀπλούστερη κάπως γλώσσα, τὸ πρόγραμμα τοῦ «Λαϊκοῦ Κόμματος» ποῦ σύνταξε ἡ «Κοινωνιολογικὴ Ἑταιρία». Παραξενευόμαστε πὼς ἡ «Κοιν. Ἑταιρία», ποῦ ἰδρύθηκε ἀπὸ ἀληθινὰ ριζοσπαστὰς καὶ φωτισμένους ἐπιστήμονες, δὲ μίλησε στὸ λαὸ μὲ τὴ γλώσσα ποῦ νιώθει καὶ ποῦ αἰσθάνεται ὁ λαὸς, μὲ τὴ γλώσσα τῆς καρδιάς, τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀλήθειας, μὰ προτίμησε μιὰ ἀντιλαϊκὴ γλώσσα ποῦ τὴ μεταχειριστήκανε ὅλ' οἱ ἁμαρτωλοὶ πολιτικοὶ μας, ὅσες φορές ἀνοίξανε τάχα τὴν καρδιά τους στὸ λαὸ μὲ τὸ σκοπὸ νὰ τὸν ξεγελάσουν καὶ νὰ τὸν ξεμεταλλεύουν.

Ἄς εἶναι. Τὸ γράψαμε κι ἄλλοτε πὼς τοῦτο τὸ παράξενο μόνον στὴ χώρα μας θὰ γίνετο. Νὰ βγαίνει δηλ. ἕνας νὰ πολεμήσῃ τὸ πολιτικὸ καὶ τὸ κοινωνικὸ «καθεστῶς» καὶ νὰ τρέμει νὰ γγίξῃ καὶ τὴ γλώσσα μήπως καὶ τὸν κατηγορήσουνε μαλλιαρό !

★

ΚΑΙ ὁμως, νὰ καὶ ἄλλο τὸ πῶς παράξενο. Ἐνα ζήτημα, ποῦ ἡ «Κοιν. Ἑταιρία» ἐξετάζει πλατιά, φωτεινὰ καὶ παληκαρῶς στὸ πρόγραμμά της, εἶναι καὶ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα.

Τὰ Δημοτικὰ σχολεῖα, λέει, μὲ τίς ἑξὶ τάξεις νὰ γίνουν περισσότερα καὶ νὰ θεμελιώσουμε τὴν διδασκαλίαν ἀπὸ τὴν ἀλήθεια μὲ τὴν καλλιέργειαν τῆς δημοτικῆς μας γλώσσας, πετώντας τὸ ἄχρηστο καὶ παλοῦχὸ ὕλικὸ καὶ ἀντικατασταίνοντάς το μὲ γνώσεις θετικὰς καὶ πρακτικὰς ποῦ μᾶς τίς δειχνεῖ ἡ σημερινὴ ἐπιστήμη καὶ ποῦ ἀνταποκρίνονται καὶ στίς ἀνάγκας τῆς λαϊκῆς τάξης.

Μὲ ποῖο τρόπο θὰ χτυπηθῇ ὁ ἐθνοχτόνος σχολαστικισμὸς καὶ μὲ ποιά μέσα θὰ βοηθηθῇ ἡ προκοπὴ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς Τέχνης, θὰν τὸ δεῖτε στὸ ἄλλο φύλλο ποῦ θὰ τυπώσουμε ἁλάκαιο τὸ Πρόγραμμα.

★

ΜΕ τὸ καταχώνιασμα τόσων καὶ τόσων «ιερῶν χρημάτων» τοῦ στρατοῦ ἀπὸ διάφορους ἀξιωματικούς τοῦ Οἴκου

νομικοῦ κλάδου, ποῦ τώρα τώρα ξεφανερώθηκε, πάει κανεὶς νὰ παραδεχτεῖ—μὲ τὸ συμπάθειο, ὃ ἀξέχαστη «Ἀνάγκη Εἰλικρινείας»!—πὼς τὸ «ἔργον τῆς 15 Αὐγούστου» ἔπρεπε ἀπὸ τὸ στρατὸ νὰ ριχθῇ καὶ πὼς οἱ σπαθοφόροι μας, πρὶ ζήτησουνε νὰ ξεκαθαρίσουνε τοὺς διάφορους κλάδους τῆς «δημοσίου ὑπηρεσίας», ἔπρεπε νὰ φροντίσουν πρῶτα πρῶτα νὰ ξεκαθαρίσουν τὸ δικόνε τους κλάδον ἀπὸ τίς διαφορὰς φαγάνες ποῦ τὸν ριμάζανε καὶ τὸν κατανατροπιάζανε.

Ὁ κ. Ζορμπᾶς, ὁ τιμημένος ἀρχηγὸς τῆς Ἐπαναστάσεως, ἔμεινε τόσους μῆνες στὸ Ὑπουργεῖο, καὶ ὁμως χρειάστηκε νὰ ποτραβηχτεῖ, ἀλλὰ Κυκινιάτο. ἢ ἀφεντιά του, ὡστερ' ἀπὸ τὴν δόξα, στίς ἰδιωτικὰς του δουλιὰς, καὶ νὰρθεῖ ὁ κ. Βενιζέλος στὸ Ὑπουργεῖο τῶ Στρατιωτικῶν γιὰ νὰ βγοῦν αὐτὰς οἱ ἀδιάντροπες κλεψιὰς στὰ φόρα.

Ἀνάγκη εἰλικρινείας λοιπὸν καὶ ζήτη τὸ «ἔργον τῆς 15 Αὐγούστου» ! Κι ἄς φέξῃ !

★

ΧΑΡΙΖΟΥΜΕ ἕνα λαυράκι λαχταριστό. ἕνα θέμα δηλ. πρῶτης ἀράδας, στοὺς χρονογράφους τοῦ Ἀθηναϊκοῦ τύπου, ποῦ μποροῦνε νὰ περάσουνε μιὰ βδομάδα ἁλάκαιοι μὲ δαῖτον καὶ νὰ τραβήξουν ἀρκετὰ τάλαρα ἀπὸ τὸ ταμεῖο τῆς ἐφημερίδας τους.

Νά, τί ἔχουνε νὰ κάνουν :

1) Νὰ μᾶς ἀποδείξουν τὸ μεγάλο κακὸ ποῦ κάνουν ὅλοι αὐτοὶ οἱ διάφοροι καταχραστὲς, εἴτε ἀξιωματικοὶ εἶναι εἴτε ἄλλοι δημόσιοι ὑπάλληλοι, ὅχι μοναχὰ στὸ Κράτος ποῦ τοὺ κλέβουνε τὸν παρά του, παρά καὶ στὴν κοινωνίαν ποῦ τὴν ἐξαχρεώνουνε μὲ τὸ παράδειγμά τους. Ἡ γυναίκα μου λ. χ. ἔμένα τοῦ φτωχοῦ ἐργατικοῦ, ποῦ τρομάζω μὲ χίλια βάσανα νὰ βγάλω τὸ ψωμί μου, σὰ βλέπει ἐσένινε, καπετάνιε, ποῦ ξέρει πὼς παίρνεις 150 ἢ 200 δρ. τὸ μήνα μιστὸν, νὰ περνᾷς σὰ βασιλιάς, μὲ δοῦλες καὶ μετapaδοῦλες, μὲ λοῦσα καὶ μὲ φανάκια, μὲ ὅλο τὸ δίκιο της μὲ γκρινιάζει καὶ μὲ σπρώχνει μὲ τὴν γκρίνια της στὴν ἀτιμία, ἀκόμα καὶ στὸ ἔγκλημα, καὶ κάποτε κάποτε — τί νὰν τὸ κρύβουμε ;— σὰν ἀδύνατος ὁργανισμὸς ποῦ εἶναι, πάει καὶ αὐτὴ γυροῦντας νὰ βρεῖ κανένα, σὰν κ' ἐλόγου σου ἱκανόνε, νὰν τῆς κάνει τὰ λοῦσα της, καὶ νὰν τῆς ξασφαλίσῃ τὴν καλοπέρασιν.

2) Ἀφοῦ ὁ νόμος τιμωρεῖ ὅχι μόνον τὸν κλέφτη μὴ καὶ κείνον ποῦ παίρνει «ἐν γνώσει» μερτικὸ ἀπὸ τὴν κλεψιά, γιατί νὰ κυνηγιέται μοναχὰ ὁ καταχραστὴς ὑπάλληλος καὶ ὅχι κ' ἡ γυναίκα του, ποῦ ξέρει πὼς τὴν καλοπέρασιν της καὶ τὰ λοῦσα της τὰ χρῶσται στὴν κλεψιά καὶ ποῦ πολλές φορές καὶ ἡ ἴδια σπρώχνει τὸν ἄντρα της νὰ κλέβῃ γιὰ νὰν τῆς χορτάσῃ τὴν λουσομανίαν της ;

Νά, κύριοι χρονογράφοι, θέματα λαχταριστά, καὶ ἐκονίστε τίς πέννες σας.

★

Ο «ΝΟΥΜΑΣ» δὲ βγήκε τὴν περασμένη βδομάδα γιατί δὲν τὸ θελήσανε οἱ συντρομητάδες μας νὰ βγῇ, ποῦ πολλοὶ τους ἴσως δὲν τὸ νιώσανε, ἢ δὲ θελήσανε νὰν τὸ νιώσουν ἀκόμα, πὼς ὁ «Νουμάς» εἶναι ΑΓΩΝΑΣ καὶ ὅχι ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ. Θέλουμε δηλ. νὰ ποῦμε πὼς μὲ τὰ «θὰ στείλω τὴν συντρομήν

προσεχῶς» ἢ «μὲ πρώτη εὐκαιρία» ἢ «σὲ λίγες μέρες», δὲν μπορεῖ νὰ κρατηθεῖ ἓνα φύλλο ποὺ δὲν ἔχει σκοπό του τὸ χρηματισμὸ μὰ τὴν ἐξυπερέταση κάποιου ἀγῶνα ποὺ ἀπαιτεῖ ἀδυσπάρρητη καὶ θυσιῆς. Ἄλλη θυσία ἀπὸ τοὺς συντρομητάδες μας, ποὺ ὅσο πάνε καὶ πληθαίνουν, δὲ ζητοῦμε παρὰ νὰ μᾶς στέλνουν ταχυτικὰ τὴ συντρομὴ τους, γιὰ νὰ μποροῦμε καὶ μεῖς ταχυτικὰ νὰ βγάδουμε τὸ φύλλο καὶ ταχυτικὰ νὰν τοὺς τὸ στέλνουμε. Μέσα σὲ ὀλίγὰ χρόνια ποὺ βγαίνει ὁ «Νουμᾶς», πρώτη φορὰ ποὺ γίνεται αὐτὸ τὸ παραύπο, νὰ μὴ βγεῖ δηλ. τὸ φύλλο στὴν ὀρισμένη μέρα του. καὶ στὸ χέρι ὁλονῶνε μὲς εἶναι νὰ μὴν ξαναγίνει αὐτό.

## Η ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

(Ἀνάγνωσμα στὸ Λαϊκὸ Σύλλογο τὰ «Πάτρια» τῆς Λεμεσοῦ-Κύπρου. - Στις 24 τοῦ Γενάρη 1910.)

*Χαρισμένο μ' ἀγάπη καὶ μὲ θαυμασμὸ τοῦ μεγάλου μας ΠΑΛΑΜΑ.*

Κυρίες μου καὶ Κύριοι,

Ὅταν ξαφνισμένες ἀπ' τὸν ἀγροῖκο τῆς Ρώμης Κυριάρχην οἱ Ἑλληνικὲς Μοῦσες φεύγανε ἀλλοίμονο! τὴν κλασσικὴ γῆ τῆς Ἑλλάδας κ' ἐρημικὸ καὶ σιωπηλὸ ἀφήνανε τὸν Ἑλικῶνα, ἐρημωμένα ἀπομείνανε φυσικὰ καὶ τὰ μεγάλα μαρμαρένια θεάτρα, ἐρημοὶ τῆς Τέχνης οἱ ὑπέρκαλοι Ναοὶ καὶ τὸ Τραγοῦδι καὶ ὁ Στίχος καὶ ὁ Ρυθμὸς ποὺ ἐπλάθαν ἔως τότε ἀσύγκριτη τὴν Ἑλληνικὴν Ἀρμονία κ' ὑψωνούνταν σὰν ἕνας τρανὸς καὶ ἀθάνατος Ὑμνος τοῦ ἀθρώπινου Πνεύματος στὸ αἶωρος κύταγμά του γιὰ μάθη τὰ πάντα καὶ ἔλες νὰνοῖξῃ τῶν Μυστηρίων τίς πόρτες, τὸ Τραγοῦδι καὶ ὁ Στίχος καὶ ὁ Ρυθμὸς ὡπάσανε μέσα στὴ βχθεὶα καὶ ἀτελείωτη νύχτα τῆς Σκλαδιᾶς!

Ἡ Φυλὴ ἀποκαμωμένη, θάλεγε κανεῖς, καὶ κουρασμένη δὲ γεννοῦσε πιά παρὰ διεφθαρμένους πολιτικούς καὶ ρήτορες μ' ἀτέλειωτη λογοδιάρροια, ποὺ κυτοῦσαν ποῖος περσότερο καὶ ποῖος πὺς ταπεινὰ νὰ κολακέψῃ τοὺς Ὑπατοὺς καὶ τῆς Ρώμης τοὺς Στρατηγούς καὶ τοὺς Αὐτοκράτορες.

Γράμματα, Καλλιτεχνία, Τέχνη, Ποίηση δὲν εἶχανε πιά στὴν Ἑλλάδα τοὺς μεγάλους Ἱεροφάντες τους κ' οἱ λίγοι Τεχνῖτες τοῦ Λόγου ποὺ ἀπομείνανε, τίποτα δὲν κατορθῶσανε νὰ κατφέρουνε δικό τους, ἀντιγράφοντας πάντα ἀδέξια καὶ ὠχρὰ τοὺς «Ἀθάνατους καὶ Ὁραίους» σὰν ποὺ λέγει ὁ Παλαμᾶς, τοὺς μεγάλους Δραματικούς καὶ Παιητὲς τῆς χρυσῆς τῆς Ἑλλάδας ἐποχῆς. Ἄλλοῦ εἶχε πιά στηθεὶ τῆς Τέχνης ὁ Ναός, καὶ τῶν Μουσῶν οἱ Διαλεχτοί,

ξενόφωνοι τώρα, ἑξακολούθησαν τὴ μυριόφωνη ἁρμονία δανεισμένη πάντ' ἀλήθεια ἀπ' τὴν πρώτη Ἑλληνική πηγὴ τῆς, μὰ ἀλλαγμένη καὶ χρωματισμένη μὲ κάποια ντόπια δική τῆς χρωματιά, ποὺ τῆς ἔδινε ἢ θάλασσα, ὁ οὐρανὸς καὶ ἢ πανώρια Ἰταλικὴ φύση καὶ ψυχὴ.

Ἔτσι αἰῶνες περάσανε, καταφρόνιες καὶ ἐθνικῆς δουλосύνης, δουλосύνης τῆς ψυχῆς ἀκόμα καὶ τοῦ πνεύματος, ἀφοῦ ἐτοῦτη, σκυφτὴ καὶ ταπεινὴ στοὺς Ἀρχόντες μπροστά, ξέχασε ἐλδότελα καὶ ξέμαθε τὴν περηφάνεια τῆς Φυλῆς, καὶ δὲ ντρεπότανε νὰ προσκυνᾷ σὰ θεοὺς τῆς Ρώμης τοὺς πολυδῆξαστους Καίσαρες, ἐνῶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἑλληνικὸ ταπεινωμένο, θαρρεῖς, καὶ κουρελιασμένο χαμπετοῦσε στὰ ταπεινὰ καὶ στὰ μικρὰ ἐλόγυρα, ξεχνώντας τὰ ψηλὰ καὶ τὰ αἰθέρια πέτάγματα πρὸς τοὺς καινούριους οὐρανούς καὶ τοὺς πλατιούς δρίζοντες τῆς μεγάλης Τέχνης!

Καὶ περνοῦσαν καὶ περνούσαν σκοτεινοὶ οἱ αἰῶνες, ἔως ὅτου ἐκεῖ στὰ ποιητικὰ καὶ καταπράσινα περίγυαλα τοῦ Βοσπόρου γένηκε τὸ θάμα τὸ πρωτόφαντο τῆς ἀνάστασης τῆς πεσμένης φυλῆς, ἀφοῦ τρεῖς πρὶν ἑκατονταετηρίδες εἶχε γίνει καὶ τοῦ κόσμου ὁλόκαιρος ἡ ἀνάσταση μὲ τὴ μαρτυρικὴ θυσία τοῦ Γολγοθᾶ. Καὶ τοῦ ξανθοῦ καὶ ποιητικοῦ Προφήτη τῆς Ἰουδαίας ἡ ζωὴ ἀκριβῶς καὶ ὁ θάνατος, ἀναμορφώνοντας τὸν κόσμον μὲ τὴν καινούρια θρησκεία, ἀναμόρφωσε πρὶν ἀπ' ἔλα καὶ ξαναγέννησε καθυπὲρ καὶ ἀνάστησε καὶ πάλι ὥρατο καὶ δυνατό σὰν καὶ πρὶν τὸ Ἑλληνικὸ τὸ Ἔθνος, ποὺ βγήκε ἀκέραιο καὶ παρθενικὸ μέσα ἀπ' τὸ Ρωμαϊκὸ σφιχταγκάλισμα, παίρνοντας μόνο δικό του πιά καὶ ἀναφαίρετο τὸ ἐθνικὸ τοῦ Κυριάρχῃ ὄνομα. Γιατὶ Ρωμαῖοι καὶ Λατίνοι δὲν ἦσαν πιά πουθενὰ στὴν Ἀνατολή. Ἡ Νέα Ρώμη μολονότι ὀνομαστικῶς πρωτεύουσα τοῦ Ἀνατολικοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους δὲν εἶχαν παρὰ ἡ Πόλη ἡ λατρεμένη τῶν καινούριων Ρωμαίων, ἡ Πέλη ἡ ἀγαπημένη τῆς Παναγιᾶς καὶ τῆς Ἀγιά-Σοφίας, ἡ Πέλη τέλος ἡ Ἐφτάλοφη τῶν Ἑλλήνων Ρωμαίων, δηλ. τῶν Ρωμαίων καὶ τῆς ξαναγεννημένης καὶ ἀθάνατης Ρωμισσύνης!

Ἔτσι ξαναζωντανεμένο τὸ Ἔθνος καὶ βραχτισμένο στὴν καινούρια θρησκεία, δυνατώτερο μάλιστα παρὰ ποτε μὲ τὰνακτάωμα νέων αἱμάτων καὶ τὴ διασταύρωση τῶν φυλῶν, ξαναβρῆκε τὸν ἱστορικὸ του δρόμον κ' ἔφερε ὡς τῆς Ἀσίας τὰ τρισδάθα τὸ θρίαμβον τῶν χριστιανικῶν του ἐπλων μὲ τοὺς Νικηφόρους καὶ τοὺς Τσιμισκήδες καὶ τοὺς Ἡράκλειους! Καὶ μὲ τὸν ἐθνικὸ μαζί βίον, μὲ τὴ δόξα καὶ τὴν κοσμοκρατορία, μὲ τὸ καμάρι καὶ τὸ παίνεμα τὸ ἐθνικὸ, μὲ τὴν πεποίθηση καὶ τὴ δύναμη τὴν Αὐ-